

Titel:

Heraanleg Koning Albertpark, Brugge.
Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem
(bureauonderzoek en landschappelijke boringen)

DEEL 3: Programma van Maatregelen

Project

Heraanleg Koning Albertpark
Koning Albertpark zn, B-8000 Brugge

Opdrachtgever

Stadsbestuur Brugge
Dijver 12, B-8000 Brugge

Uitvoerders

Frederik Roelens
Dieter Verwerft
Griet Lambrecht

Inhoudstabel:

1. Inleiding
2. Deel 3: Programma van Maatregelen
3. Bijlagen

Inleiding

De bouwheer, Stad Brugge, plant om het huidige Koning Albertpark gefaseerd opnieuw aan te leggen. In eerste instantie wordt het meest zuidelijke gedeelte aangepakt. De voornaamste werkzaamheden omvatten het aanleggen van nieuwe wandelpaden, het uitvoeren van een aantal terreinwijzigingen en de aanleg van een lokale uitbreidingszone van het Capucijnenreitje, waar een fontein geplaatst kan worden. Hierbij zijn meerdere bodemingrepen gepland. Het ontwerp is van de hand van het architectenbureau West 8 (Brussels urban design & landscape architecture). Zowel de perceelsoppervlaktes als de bodemingrepen overschrijden de minimumwaarden opgesteld in het Onroerend Erfgoeddecreet waardoor een archeologienota moet worden opgesteld.

Aardewerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een bureauonderzoek op te maken.

Noot: De bouwheer verkiest om de huidige ontwerpplannen nog niet openbaar te maken. Alle beschikbare plannen bevinden zich omwille van deze reden in een afzonderlijke bijlage.

DEEL 3 : Programma van maatregelen

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

In de bureaustudie zijn verscheidene bronnen zoals de nog aanwezige erfgoedwaarden, de landschapshistoriek, de topografie, de geomorfologie, het bodemgebruik, de vegetatie en de historische ingrepen op het plangebied bekeken. Op basis van al deze data is een impactanalyse opgesteld van de geplande werken op het potentieel archeologisch bodemarchief.

Voor de eeuwenlange periode vanaf het gebruik van/aanpassingen aan het landschap door de prehistorische mens tot de middeleeuwen zijn er geen gegevens voorhanden. Vanaf de 14de eeuw is de menselijke aanwezigheid op het terrein ten eerste te achterhalen via archivalische bronnen. Uit deze documenten blijkt dat deze terreinen in de meersen achtereenvolgens gebruikt zijn als raambilk (14de tot vroege 16de eeuw), koeweide (16de eeuw) en bleekweide (zeker vanaf het 3de kwart van de 17de eeuw). Cartografische bronnen, beschikbaar vanaf de 16de eeuw, bevestigen deze toestand. In het zuiden van het plangebied stond een houten staakmolen, die minimaal teruggaat tot het midden van de 16de eeuw. Deze molen wordt in het begin van de 19de eeuw, na een verwoestende brand, vervangen door een stenen stellingmolen.

Met de gestage uitbreiding van de spoorweginfrastructuur wordt het ganse plangebied opgekocht door de Belgische staat. Schriftelijke bronnen bevestigen dat de molen in 1866 gesloopt wordt. Het terrein wordt hiervoor bouwrijp gemaakt (deels opgehoogd en geëgaliseerd) en er wordt een omvangrijk spooreplacement gerealiseerd. Dit is duidelijk aan te tonen aan de hand van historische foto's en kaarten. Er kan dan ook vanuit gegaan worden dat de ondergrond plaatselijk sterk aangetast is.

Deze spoorinfrastructuur wordt, kort na de tweede wereldoorlog, verwijderd en op de plaats van het huidige plangebied komt een park, het Koning Albertpark. Ook bij deze realisatie zijn de nodige bodemingrepen te verwachten. Op basis van de beschikbare luchtfoto's zijn er sindsdien geen noemenswaardige wijzigingen meer gebeurd.

Elk archeologische terreinonderzoek dient afgestemd te worden met de verticale dimensie van de geplande bodemingrepen. Uit de ontwerpplannen blijkt dat de voorziene ingrepen meerledig zijn:

De voornaamste werkzaamheden omvatten het aanleggen van nieuwe wandelpaden (footprint 890 m², verticale impact tot 70 cm t.o.v. het huidige maaiveld), het uitvoeren van een aantal terreinwijzigingen (beperkte verticale impact) en de aanleg van een lokale uitbreidingszone van het Capucijnenreitje (footprint 310 m²). In deze uitbreidingszone kan te gepasten tijde een fontein geplaatst worden. Rond deze zone wordt vervolgens een aan het water palend pleintje ('dek') voorzien. Voor dit pleintje wordt een footprint van 190 m² gerekend en een uitgraving tot 495 cm TAW.

Teneinde de verwachtingen uit het bureau-onderzoek te confronteren met de actuele bodemgesteldheid zijn, op de locaties van de geplande bodemingrepen meerdere boringen gedaan. In totaal zijn 10 landschappelijke boringen gezet. Samenvattend kan gesteld worden dat de geplande bodemingrepen telkens in reeds verstoorde pakketten zullen plaatsvinden. Verder archeologisch onderzoek is dan ook niet zinvol.

Verder onderzoek is niet noodzakelijk aangezien het vooronderzoek (bureauonderzoek met controleboringen), voldoende informatie opleverde om een gemotiveerde uitspraak te doen over de al dan niet aanwezigheid, aard en graad van bewaring van

archeologische sporen en/of structuren. Gezien er geen potentieel tot kennisvermeerdering meer aanwezig is, adviseren we geen verdere maatregelen. Hieruit volgt dat er geen programma van maatregelen opgemaakt wordt.

3. Bijlage (zie afzonderlijke pdf)

Lijst figuren

Plan 21: Het plangebied met aanduiding van de geplande bodemingrepen en de lokalisatie van de landschappelijke boringen (GRB-bestand – www.geopunt.be)